

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/197887,Oswiadczenie-Instytutu-Pamieci-Narodowej-w-zwiazku-z-decyzja-Minister-Rodziny-i-.html>
30.04.2024, 10:44

Oświadczenie Instytutu Pamięci Narodowej w związku z decyzją Minister Rodziny i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk o zaprzestaniu organizacji uroczystości upamiętniających Józefa Kurasia „Ognia” oraz Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych

W piątek, 16 lutego 2024 r., stojąca na czele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk zadecydowała o „zaprzestaniu” organizowania przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych uroczystości upamiętniających Józefa Kurasia „Ognia” oraz Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych. Zarzuciła jednocześnie prowadzenie polityki historycznej polegającej na zrównywaniu „autentycznych bohaterów, którzy po II wojnie światowej byli poddawani brutalnym represjom, jak m.in. rotmistrz Pilecki, z osobami o sumieniach obciążonych zbrodniami”

Instytut Pamięci Narodowej oświadcza, że wielokrotnie przedstawiał wyniki prowadzonych badań naukowych dotyczących działalności podziemia niepodległościowego w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu. Rzeczowy dyskurs historyczny obejmuje dyskusje nad wszelkimi przejawami działalności podziemia różnych nurtów. Także spory, wewnętrzne walki, jak i błędy, popełniane w sytuacji ograniczonego przepływu informacji i pogarszającej się z każdym miesiącem sytuacji Polski. Czas, w którym Związek Sowiecki zamieniał okupację niemiecką w komunistyczne zniewolenie, często zmuszał żołnierzy niepodległościowych do dramatycznych wyborów i działań. Z dzisiejszej perspektywy z łatwością przychodzi formułowanie radykalnych sądów i przykładanie współczesnych wyobrażeń i przekonań do sytuacji sprzed kilkudziesięciu lat. A z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku oświadczenia Pani Minister. Dlatego tak ważne jest prowadzenie badań historycznych i publikowanie ich wyników.

Jest faktem, że na liczbę ponad tysiąca akcji zbrojnych wykonanych przez oddziały zgrupowania partyzanckiego Józefa Kurasia „Ognia”, stanowiących główny nurt jego działalności i w pełni zasługujących na miano walki o niepodległy byt państwa polskiego, miało miejsce kilka incydentów, które do dzisiaj rzucają cień na całokształt działań dowódcy. Likwidacja funkcjonariuszy komunistycznego aparatu represji bez względu na ich narodowość wpisywała się w walkę o niepodległość i społeczny opór przeciw totalitaryzmowi. Natomiast przypadków zabójstw nieuzbrojonych cywilów, którzy nie byli zaangażowani w służbę komunizmowi, nie może usprawiedliwić żadna armia, żadne państwo a tym bardziej żaden historyk. Było to wielokrotnie wyjaśniane w materiałach publikowanych przez IPN oraz publikacjach pracowników Instytutu.

Jest wiedzą elementarną, że Brygada Świętokrzyska NSZ, wycofując się przed sowieckim frontem podejmowała negocjacje z frontowymi oddziałami wycofujących się Niemców. Dzięki temu skutecznie wyprowadziła do wolnego świata z komunistycznej matni setki żołnierzy niepodległościowego podziemia – także zasilających oddziały Brygady uwolnionych byłych żołnierzy Powstania Warszawskiego. Nigdy przy tym nie utraciła antyniemieckiego i antysowieckiego, niepodległościowego oblicza. Wyrazem tego było chociażby wyzwolenie więźniarek niemieckiego obozu w Holiszowie. W żadnym momencie nie podjęła działań, które mogłyby być ocenione jako aktywność na rzecz niemieckiej racji stanu przeciw niepodległości Polski. Potwierdzili to po wojnie Amerykanie, którzy uznali tę jednostkę za aliancką, niekolaborującą z Niemcami i w maju 1945 roku przyznali jej, jako jedynej polskiej jednostce, prawo do noszenia odznak amerykańskich oraz broni.

Z wynikami badań naukowych nad działalnością zarówno zgrupowania partyzanckiego Józefa Kurasia „Ognia”, jak i Brygady Świętokrzyskiej NSZ mogą się Państwo zapoznać w niżej wymienionych, wybranych publikacjach Instytutu Pamięci Narodowej. W żadnej z nich nie zostały pominięte kwestie podnoszone przez Panią Minister. Działania, które dzisiaj oceniane są krytycznie, nie powinny jednak przekreślać wkładu tych formacji w walkę o wolną i niepodległą Polskę.

Wybrane materiały IPN dotyczące zgrupowania partyzanckiego Józefa Kurasia „Ognia” i Brygady Świętokrzyskiej NSZ:

- [Dawid Golik, Maciej Korcuć, Józef Kuras „Ogień” i Zgrupowanie Partyzanckie „Błyskawica”](#)
- [Obóz narodowy w obliczu dwóch totalitaryzmów, pod red. Rafała Sierchuły, Warszawa 2010](#)
- [Jan Żaryn, „Taniec na linie, nad przepaścią”. Organizacja Polska na wychodźstwie i jej łączność z krajem w latach 1945–1955, Warszawa 2011](#)
- [Władysław Kołaciński „Żbik”, Między młotem a swastyką, opracowanie i postłowie Leszek Żebrowski, Wydawnictwo Capital, IPN 2018](#)
- [Brygada Świętokrzyska NSZ, dodatek historyczny do prasy](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 8-9/2007](#)
- [Anna Zechenter: Jak Brygada Świętokrzyska NSZ ocaliła więźniarki niemieckiego obozu w Holiszowie](#)